

Polismantel MB/B 2016/ januari 2016

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Algemene voorwaarden	2
Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen	7
Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp	8
Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking	9
Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking	11
Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendendeckking	12
Bijzondere voorwaarden Schade inzittendendeckking	14
Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking	15
Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking	17
Bijzondere voorwaarden Aanhanger cascodekking	20

Onderwerp	Artikel
Algemene voorwaarden	
Algemene bepalingen	1
Begripsomschrijvingen	2
Begin, looptijd en einde van de verzekeringsovereenkomst	3
Dekkingen en verzekeringsovereenkomst	4
Premiebetaling	5
Wijziging van premie en / of voorwaarden	6
Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig	7
Verplichtingen na schade	8
Bonus - / malusregeling	9
Verjaring	10
Uitsluitingen	11
Beperking terrorismerisico	12
Klachten en geschillen	13
Adres	14
Wat doen wij met uw persoonlijke gegevens?	15
Samenloop	16

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheid motorrijtuigen	
Omvang van de dekking	17
Kosten van rechtskundige bijstand	18
Zekerheidstelling	19
Vervoer gewonden	20
Hulp door derden	21
Schade aan eigen motorrijtuigen	22
Schaderegeling	23
Vorderingen op verzekerde	24
Uitsluitingen	25

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Automobilistenhulp	
Omvang van de dekking binnen Nederland	26
Omvang van de dekking buiten Nederland	27
Uitsluitingen	28
Verplichtingen bij hulpverlening	29

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking	
Omvang van de beperkte cascodekking	30
Eigen risico	31
Vaststelling van de schadevergoeding	32
Aanmelden vermissing	33
Uitsluitingen	34

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking	
Omvang van de volledige cascodekking	35
Eigen risico	36

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Ongevallen inzittendendeckking	
Begripsomschrijvingen	37
Omvang van de dekking bij overlijden	38
Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit	39
Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit	40
Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering	41
Uitsluitingen	42

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Schade inzittendendeckking	
Begripsomschrijvingen	43
Omvang van de dekking	44
Omvang van de schadevergoeding	45
Uitsluitingen	46

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking	
Verzekerden	47
Omvang van de dekking	48
Kosten van verhaalsbijstand	49
Onvermogen	50
De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen	51
Verplichtingen van de verzekerde	52
Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht	53
Belangenconflicten - en geschillenregeling	54
Overige bepalingen	55

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstanddekking	
Verzekerden	56
De verzekerde activiteit	57
De franchise en kosten van rechtsbijstand	58
Uitsluitingen	59
De verlening van de rechtsbijstand	60
Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht	61
Onvermogen	62
Waarborgsom	63
Verplichtingen van de verzekerde	64
Belangenconflicten	65
Geschillenregeling	66
Overige bepalingen	67
Uitsluiting	68

Onderwerp	Artikel
Bijzondere voorwaarden Aanhanger cascodekking	
Omvang van de dekking	69
Eigen risico	70
Vaststelling van de schadevergoeding	71
Uitsluitingen	72

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing voorzover in de bijzondere voorwaarden en eventuele clausules als vermeld op het polisblad voor de betreffende dekking niet anders is bepaald. Zij vormen samen met het polisblad de inhoud van de verzekeringsovereenkomst.

1 Algemene bepalingen

1.1 Grondslag van de verzekering

De verzekeringsovereenkomst is gebaseerd op de door verzekeringnemer aan Reaal verstrekte inlichtingen en verklaringen, in welke vorm dan ook. Deze inlichtingen en verklaringen vormen één geheel met de verzekeringsovereenkomst.

1.2 Onzeker voorval

Deze verzekeringsovereenkomst beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voorzover de door verzekerde of een derde geleden schade waarvan jegens Reaal respectievelijk een verzekerde aanspraak op vergoeding wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekerde respectievelijk een derde schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan.

1.3 Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2 Begripsomschrijvingen

2.1 Verzekeringnemer

De persoon met wie Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.2 Verzekerden

De verzekeringnemer, de eigenaar, de bezitter, de houder, de gemachtigde bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig, alsook de werkgever van de hiervoor genoemde personen indien hij in genoemde hoedanigheid krachtens burgerlijk recht aansprakelijk is.

2.3 (Meest) regelmatig bestuurder

Degene die doorgaans het motorrijtuig bestuurt.

2.4 Reaal

Reaal Schadeverzekeringen N.V., kantoorhoudend te Zoetermeer aan de Boerhaavelaan 3, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 37010992 en in het register van de AFM onder vergunningnummer 12000468.

2.5 Contractduur

De periode waarvoor de verzekeringnemer met Reaal de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

2.6 Verzekerd bedrag beperkt casco en volledig casco

Het motorrijtuig is verzekerd tot maximaal de cataloguswaarde, vermeerderd met € 1.000 aan niet tot de standaarduitrusting behorende accessoires/meeruitvoering. Hieronder valt ook de belettering.

2.7 Eigen risico

Het bedrag dat voor rekening van de verzekeringnemer blijft.

2.8 Cataloguswaarde

De prijs die conform de prijslijst van fabrikant of importeur voor het motorrijtuig gold op de datum van afgifte van deel I van het kentekenbewijs in Nederland. Indien de eerste toelating op een eerdere datum in het buitenland plaatsvond kan een andere prijs gelden.

2.9 Betaaltermijn

De door de verzekeringnemer met Reaal overeengekomen periode waarover telkens de verschuldigde premie, assurantiebelasting en poliskosten worden betaald.

2.10 Gebeurtenis

Een onzeker voorval, of een reeks van onzekere voorvallen die één oorzaak hebben, waardoor schade ontstaat.

2.11 Gebied

De verzekeringsovereenkomst is van kracht voor gebeurtenissen uitsluitend in die landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs (de groene kaart) geldig is.

2.12 Motorrijtuig

Het op het polisblad vermelde motorrijtuig.

Inbegrepen zijn de volgende uitrustingsstukken: gevarendriehoek, verbanddoos, pechlamp, sleepkabel, brandblusapparaat en kinderstoeltje(s). Ook is inbegrepen de anti-roestbehandeling.

Een mobilifoon, semafoon, 27 mc-installatie en dergelijke apparatuur zijn niet meeverzekerd.

De door de fabrikant af-fabriek aangebrachte opties vallen onder de cataloguswaarde van het motorrijtuig. Eventueel direct bij aankoop of later aangebrachte accessoires (die niet af-fabriek zijn geleverd), zoals het hef- en/of schuifdak, airconditioning, LPG-installatie, spoiler en carkit zijn alleen meeverzekerd als deze zijn opgegeven en er bij het vaststellen van de premie rekening mee is gehouden.

2.13 Bestelauto

Motorrijtuig, op het kentekenbewijs omschreven als bedrijfsauto, ingericht voor het vervoer van vracht, waarvan het eigen gewicht plus laadvermogen niet meer bedraagt dan 3.500 kg.

2.14 Accessoires/meeruitvoering (niet standaard)

Onder accessoires worden onderdelen begrepen die op eenvoudige wijze in of aan het motorrijtuig zijn gemonteerd, waarvoor bij montage geen onderdelen zijn verwijderd en waarvoor geen bewerking of verandering van het motorrijtuig nodig is geweest.

Onder meeruitvoering worden alle wijzigingen en aanvullingen begrepen, die zijn aangebracht aan de basisuitvoering van het motorrijtuig, zoals een LPG-installatie.

2.15 Aanhanger

Materieel dat door het motorrijtuig kan worden getrokken, bijvoorbeeld een aanhang-, bagage-, vouwwagen of caravan.

2.16 Herstelbedrijf

De/het door Reaal geselecteerde dealer/herstelbedrijf.

Voor glasschade is dit Glasgarant. Voor de overige schaden wordt verwezen naar herstelbedrijven die zijn aangesloten bij Schadegarant.

2.17 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aanmerkelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.18 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aanmerkelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.19 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of door derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

2.20 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor

Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen oortvloeiën uit de verwezenlijking van de in artikel 2.17, 2.18 en 2.19 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

3 Aanvang, duur en einde van de verzekering

3.1 Aanvang en duur

De verzekering begint op de op het polisblad vermelde ingangsdatum.

De verzekering wordt aangegaan voor een duur van één jaar. Deze eerste contractstermijn van de verzekering staat op het polisblad.

3.1.1 De verzekering wordt steeds stilzwijgend met één jaar verlengd.

3.2 Beëindiging van de verzekering

De verzekering eindigt:

3.2.1 door schriftelijke opzegging van de overeenkomst door de verzekeringnemer:

- per het eind van de eerste contractstermijn. Hierbij geldt een opzegtermijn van een maand;
- na stilzwijgende verlenging op elk gewenst moment met een opzegtermijn van een maand;
- binnen één maand na ontvangst van de schriftelijke mededeling van verzekeraar, houdende een wijziging van de premie en/of voorwaarden ten nadele van de verzekeringnemer en/of verzekerde. De verzekering eindigt op de dag waarop de wijziging volgens de schriftelijke mededeling van verzekeraar ingaat, zij het niet eerder dan één maand na de datum van dagtekening van bedoelde mededeling;
- binnen twee maanden nadat verzekeraar tegenover de verzekeringnemer een beroep op de niet nakoming van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering heeft gedaan. De verzekering eindigt op de datum die in de opzeggingsbrief is vermeld of bij gebreke daarvan op de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
- binnen één maand nadat een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsverplichting kan leiden, door de verzekerde aan verzekeraar is gemeld of nadat verzekeraar een uitkering krachtens de verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. Opzegging is slechts mogelijk op gronden welke van dien aard zijn dat gebondenheid aan de overeenkomst niet meer van de opzeggende partij kan worden gevegd. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan een maand na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;

3.2.2 door schriftelijke opzegging van de overeenkomst door verzekeraar:

- per het eind van de eerste contractstermijn. Hierbij geldt een opzegtermijn van twee maanden;
- na stilzwijgende verlenging aan het einde van de contractstermijn met een opzegtermijn van twee maanden;
- indien de verzekerde naar aanleiding van een gemelde gebeurtenis heeft gehandeld met het opzet verzekeraar te misleiden. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum;
- indien de verzekeringnemer de verschuldigde premie niet tijdig betaalt en de verzekeringnemer na het verstrijken van de premievervaldag door verzekeraar vruchteloos tot betaling van de premie is aangemaand. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, maar niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
- binnen twee maanden na de ontdekking dat verzekeringnemer de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet is nagekomen en verzekeringnemer daarbij heeft gehandeld met het opzet verzekeraar te misleiden dan wel verzekeraar de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum;
- binnen één maand nadat een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsverplichting kan leiden, door de verzekerde aan verzekeraar is gemeld of nadat verzekeraar een uitkering krachtens de verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. Opzegging is slechts mogelijk op gronden welke van dien aard zijn dat gebondenheid aan de overeenkomst niet meer van de opzeggende partij kan worden gevegd. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan een maand na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief.

3.2.3 Van rechtswege:

- wanneer de verzekeringnemer zich buiten Nederland vestigt, per contractvervaldatum;
- zodra verzekeringnemer of zijn erfgenamen ophouden belang te hebben bij het verzekerde motorrijtuig en de feitelijke macht over het motorrijtuig verliest, c.q. verliezen;
- zodra het motorrijtuig in de regel in het buitenland wordt gestald of een niet-Nederlands kenteken gaat voeren.

4 Dekkingen en verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst kan betrekking hebben op één of meer dekkingen. Wanneer er sprake is van meerdere dekkingen zal het geheel als één verzekeringsovereenkomst worden beschouwd, óók wanneer de van kracht zijnde dekkingen niet tegelijkertijd zijn gesloten.

5 Premiebetaling

5.1 Premiebetaling in het algemeen

De verzekeringnemer dient de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting bij vooruitbetaling te voldoen.

5.2 Automatische premiebetaling

Indien is gekozen voor automatische premiebetaling, worden de premie, kosten en assurantiebelasting telkens omstreeks de premievervaldag automatisch van de op de machtiging vermelde rekening afgeschreven. Indien door enige oorzaak, zoals bijvoorbeeld opheffing van de rekening, onvoldoende saldo, te hoog debetsaldo of anderszins, betaling van de verschuldigde premie, kosten en assurantiebelasting niet plaatsvindt en de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag ook niet op andere wijze voldoet uiterlijk op de veertiende dag nadat het verschuldigd is, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premievervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.3 Niet-automatische premiebetaling

De verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen uiterlijk op de veertiende dag nadat zij verschuldigd zijn. Indien de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet tijdig betaalt, wordt de dekking geschorst. De schorsing gaat in op de vijftiende dag nadat Reaal de verzekeringnemer na de premievervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5.4 Premiebetalingplicht

De verzekeringnemer blijft verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te betalen. De dekking gaat weer in op de dag volgend op die waarop de betaling door Reaal is ontvangen. Indien met Reaal premiebetaling in termijnen is overeengekomen, gaat de dekking pas in op de dag volgend op die waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief incassokosten en assurantiebelasting, door Reaal zijn ontvangen.

5.5 Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse opzegging wordt de lopende premie naar billijkheid, onder aftrek van mogelijke kosten, verminderd. Dit geldt niet wanneer er sprake is geweest van de opzet Reaal te misleiden en de polis op deze grond is opgezegd.

6 Wijziging van premie en/of voorwaarden

6.1 Onder omstandigheden kan het voor Reaal nodig zijn om de premie en de voorwaarden van deze verzekering te veranderen. Bijvoorbeeld door de premie te verhogen of de dekking aan te passen. Dat doet Reaal dan bij alle verzekeringen van eenzelfde soort. Reaal kan de premie en/of voorwaarden veranderen bij verlenging van de verzekeringsovereenkomst of tussentijds.

• Aanpassing bij verlenging van de verzekeringsovereenkomst

Wanneer deze verzekeringsovereenkomst verlengd wordt, kan Reaal de premie en/of voorwaarden veranderen. De veranderingen gaan dan in op de eerste dag van de nieuwe contractperiode.

• Aanpassing tijdens de looptijd van de verzekeringsovereenkomst

In bijzondere gevallen kan Reaal genoodzaakt zijn tussentijds de premie en/of voorwaarden te veranderen. Er kan zich namelijk een situatie voordoen waarin Reaal niet met de verandering kan wachten tot de verzekeringsovereenkomst verlengd wordt, bijvoorbeeld omdat dat zeer ernstige financiële gevolgen voor Reaal zou hebben of omdat wetgeving Reaal daartoe verplicht.

6.2 Wanneer Reaal de premie en/of voorwaarden verandert, stuurt Reaal daarover voor het ingaan van de verandering een brief of een e-mail naar de verzekeringnemer. Reaal legt hierin uit waarom de verandering nodig is, wat er precies verandert en per wanneer.

6.3 Is de verzekeringnemer het niet eens met de veranderingen? Dan kan de verzekeringnemer de verzekeringsovereenkomst stoppen. De verzekeringnemer moet Reaal dan een brief of e-mail te sturen waarin staat dat hij de verzekeringsovereenkomst wil stoppen. De verzekeringnemer moet dit doen binnen één maand na de datum die op het bericht staat over het aanpassen van de verzekeringsovereenkomst. Als de verzekeringnemer Reaal geen brief stuurt binnen deze termijn van één maand, dan gelden de veranderingen ook voor de verzekeringnemer.

- 6.4** De verzekeringnemer kan zijn verzekeringsovereenkomst niet opzeggen in de volgende gevallen:
- De verzekeringnemer kan niet opzeggen als er iets in de wet of rechtspraak verandert en Reaal daarom de premie en/of de voorwaarden moet veranderen.
  - De verzekeringnemer mag niet opzeggen als een premieverhoging het gevolg is van een in de voorwaarden met de verzekeringnemer afgesproken aanpassing, zoals een indexering, een kortingsregeling of een toeslagregeling.
  - De verzekeringnemer mag ook niet opzeggen als een aanpassing van de premie en/of voorwaarden in het voordeel is van de verzekeringnemer of voor zijn situatie geen gevolgen heeft.

7 Tijdelijk gebruik van een ander motorrijtuig

Wanneer het verzekerde motorrijtuig voor reparatie, revisie of een dergelijke behandeling voor de verzekeringnemer tijdelijk niet beschikbaar is, zijn voor de duur van deze behandeling de dekkingen ook van toepassing op een naar prijsklasse en ouderdom gelijkwaardig vervangend motorrijtuig. Aan deze bepaling kunnen geen rechten worden ontleend, indien de schade is gedekt door een andere verzekering, al dan niet van een oudere datum, of onder een andere verzekering zou zijn gedekt als deze verzekering niet bestond.

8 Verplichtingen na schade

8.1 Schademeldingsplicht

Zodra verzekeringnemer of de verzekerde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor Reaal tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht deze gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is naar waarheid aan Reaal te melden.

8.2 Schade-informatieplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht, binnen redelijke termijn, naar waarheid Reaal alle inlichtingen en documenten te verschaffen die voor Reaal van belang zijn om de uitkeringsplicht te beoordelen.

8.3 Medewerkingsplicht

De verzekeringnemer en de verzekerde zijn verplicht hun volle medewerking aan de schaderegeling te verlenen en alles na te laten wat de belangen van Reaal zou kunnen schaden. Tevens zijn zij verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.

8.4 Overige verplichtingen

In geval van diefstal of poging daartoe, inbraak, verduistering, vandalisme, gewelddadige beroving, afpersing of joyriding is verzekeringnemer of verzekerde verplicht onmiddellijk aangifte te doen bij de politie.

8.5 Sanctie bij niet nakomen verplichtingen

- 8.5.1 Reaal mag de schade die zij door het niet-nakomen van bovenstaande verplichtingen lijdt of de extra kosten die zij daardoor moet maken, op verzekeringnemer verhalen.
- 8.5.2 Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad.
- 8.5.3 Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien de verzekeringnemer of verzekerde één of meer van de in dit artikel genoemde verplichtingen niet is nagekomen met de opzet Reaal te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

9 Bonus-/malusregeling

De bonus-/malusregeling is van toepassing op de dekkingen WA, Beperkt casco en Volledig casco.

9.1 Inschaling

Bij de ingang of wijziging van de verzekering worden de verschuldigde premies mede bepaald aan de hand van het premiepercentage uit onderstaande schaal, behorende bij de bonus-/malustrede, vermeld op het polisblad. Voor elk volgend verzekeringsjaar worden de verschuldigde premies berekend aan de hand van de schaal, afhankelijk van het aantal schadegevallen dat in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden.

9.2 Bonus-/malusregeling

		B/M-trede na één verzekeringsjaar na				
		Zonder schade	Bij 1 schade	Bij 2 schades	Bij 3 schades	Bij 4 of meer schades
Trede	Kortings %	naar	naar	naar	naar	naar
20	80%	20	15	10	5	0
19	80%	20	14	9	4	0
18	80%	19	13	8	3	0
17	80%	18	12	7	2	0
16	80%	17	11	6	1	0
15	80%	16	10	5	0	0
14	80%	15	9	4	0	0
13	78%	14	8	3	0	0
12	76%	13	7	2	0	0
11	72%	12	6	1	0	0
10	68%	11	5	0	0	0
9	64%	10	4	0	0	0
8	60%	9	3	0	0	0
7	56%	8	2	0	0	0
6	52%	7	1	0	0	0
5	48%	6	0	0	0	0
4	40%	5	0	0	0	0
3	32%	4	0	0	0	0
2	20%	3	0	0	0	0
1	4%	2	0	0	0	0
0	+30%	1	0	0	0	0

9.3 Geen beïnvloeding no-claimkorting

Een schadegeval heeft géén invloed op no-claimkorting wanneer:

- Reaal geen schadevergoeding verschuldigd is;
- Reaal uitsluitend kosten, gemaakt door de Hulporganisatie, heeft vergoed;
- Reaal de door haar betaalde schade volledig heeft verhaald;
- de verzekeringnemer binnen drie maanden nadat hem de omvang van de schade is meegedeeld, de door Reaal uitgekeerde bedragen heeft terugbetaald;
- Reaal, uitsluitend op grond van een schaderegelingsakkoord tussen verzekeraars, een schade niet heeft kunnen verhalen of uitsluitend op grond van een dergelijk akkoord heeft moeten vergoeden;
- de betaalde schade niet volledig kan worden verhaald uitsluitend als gevolg van de in de bijzondere voorwaarden vermelde vaste afschrijvingsregeling;
- de schade uitsluitend het gevolg is van oorzaken als omschreven in artikel 30 van de Bijzondere voorwaarden Beperkte cascodekking en er geen uitkering wegens andere oorzaken, gekoppeld aan dezelfde gebeurtenis, plaatsgevonden heeft;
- er sprake is van een aanrijding met een fietser of voetganger, waarbij ten aanzien van het ontstaan van die aanrijding de verzekerde geen enkel verwijt kan worden gemaakt;
- Reaal de schade uitsluitend op grond van het bepaalde in artikel 7:962 lid 3 BW niet of niet volledig heeft kunnen verhalen.

10 Verjaring

- 10.1** Een rechtsovereenkomst tegen Reaal tot het doen van een uitkering verjaart door het verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.
- 10.2** De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren begint te lopen op de dag, volgende op die waarop Reaal hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig heeft meegedeeld de aanspraak af te wijzen.
- 10.3** Voor de aansprakelijkheidsdekking geldt dat de verjaring wordt gestuit door iedere onderhandeling tussen Reaal en de verzekerde of de benadeelde. Een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren begint te lopen op de dag, volgende op die waarop Reaal hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig aan de benadeelde en de verzekerde heeft meegedeeld dat hij de onderhandelingen afbreekt.

11 Uitsluitingen

Aan de gesloten verzekeringsovereenkomst kunnen geen rechten worden ontleend, indien:

- 11.1 Opzet**
de schade is veroorzaakt met opzet of door roekeloosheid dan wel merkelijke schuld (voor zover nodig in afwijking van artikel 7:952 BW) van de verzekerde.
Onder merkelijke schuld wordt verstaan een gedraging die, al is een verzekerde zich daarvan niet bewust, naar objectieve maatstaven een zodanig aanmerkelijke kans op schade met zich meebrengt dat een verzekerde zich van dat gevaar bewust had behoren te zijn en door zich van die gedraging niet te onthouden in ernstige mate tekortschiet in zorg ter voorkoming van schade;
- 11.2 Fraude**
er sprake is van fraude (geheel of gedeeltelijk). Met fraude wordt bedoeld, het op oneigenlijke gronden en wijze verkrijgen van een uitkering waarop geen recht bestaat, of het verkrijgen van een uitkering onder valse voorwendzelen. Voorts heeft fraude tot gevolg dat:
- aangifte wordt gedaan bij de politie;
  - alle lopende verzekeringen kunnen worden beëindigd;
  - er een registratie plaatsvindt in het, tussen verzekeraars, gangbare registratiesysteem;
  - eventueel uitgekeerde schade en onderzoekskosten worden teruggevorderd;
- 11.3 Bereddering**
de verzekeringnemer of de verzekerde heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade als bedoeld in artikel 7:957 BW en daardoor de belangen van Reaal heeft geschaad;
- 11.4 Molest**
de schade is veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muerij. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Rechtbank te 's-Gravenhage is gedeponereerd;
- 11.5 Atoomkernreactie**
de schade is veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit:
a atoomkernreacties, onverschillig hoe en waar deze zijn ontstaan.
Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.
Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door de overheid moet zijn afgegeven. Voor zover, krachtens de wet, een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting onverkort van kracht. Onder 'wet' wordt verstaan de Wet aansprakelijkheid kernongevallen (staatsblad 1979-225) zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de bedoelde wet;
b een chemisch, biologisch, biochemisch of elektromagnetisch wapen.
- 11.6 Inbeslagneming**
de verzekerde zaken in beslag zijn genomen of aangehouden krachtens besluit van de Nederlandse of vreemde overheid;
- 11.7 Deelneming wedstrijden, behendigheidsritten en dergelijke**
de schade is ontstaan tijdens het oefenen voor of deelnemen aan wedstrijden, behendigheidsritten of snelheidsproeven. De schade ontstaan tijdens oriëntatie- of puzzelritten in Nederland is niet uitgesloten;
- 11.8 Verhuur**
de schade is ontstaan terwijl het motorrijtuig is verhuurd, wordt gebruikt voor vervoer van personen tegen betaling dan wel voor andere doeleinden dan bij het aangaan van deze verzekerings-overeenkomst is opgegeven of door de wet is toegestaan;
- 11.9 Geen rijbevoegdheid**
de schade is veroorzaakt terwijl de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig of de betreffende combinatie van het motorrijtuig met aanhanger wettelijk voorgescreven rijbewijs, of terwijl hem de rijbevoegdheid onvoorwaardelijk is ontzegd, of terwijl hij anderszins krachtens een wettelijke bepaling niet tot het besturen van een motorrijtuig bevoegd is.
- Een rijbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren uitsluitend door het verstrijken van de in de wet genoemde geldigheidsduur wordt, tenzij de leeftijd van 70 jaar is bereikt, als geldig aangemerkt;
- 11.10 Geen kentekenhouder**
uit het kentekenregister bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer blijkt dat de verzekeringnemer niet is ingeschreven als eigenaar c.q. houder, tenzij uit de polis blijkt dat Reaal bekend was met het afwijkende eigendom en dit heeft geaccepteerd.
De uitsluitingen onder 11.8, 11.9 gelden niet wanneer de verzekeringnemer aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden of feiten zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat de verzekeringnemer in redelijkheid geen verwijt treft.
- 11.11 Sanctiewet**
De verzekeraar moet voldoen aan de wet- en regelgeving vanuit de Sanctiewet. Is het de verzekeraar op basis van deze Sanctiewet- en regelgeving verboden om dekking te geven of een schade te betalen? Dan heeft de verzekeraar geen verplichting tot het verlenen van dekking of het betalen van schade.
- 12 Begrenzing terrorismerisico**
- 12.1 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico**
Met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 2.17, 2.18 en 2.19, geeft de verzekering dekking voor gevolgen van in de Bijzondere voorwaarden genoemde gebeurtenissen die (direct of indirect) verband houden met:
- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen;
  - handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico'.
- De uitkeringsplicht van Reaal terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die Reaal terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT.
- 12.2** De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal één miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijke verschijnende dagbladen.
- 12.3** In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
  - gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze verzekeringsovereenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.
Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan vijftig meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste één op het risicoadres is gelegen.
Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b BW, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als één verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.
- Uitkeringsprotocol NHT**
- 12.4** Op de herverzekering van Reaal bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Het Protocol, inclusief toelichting, is op 13 juni 2003 bij de Kamer van Koophandel Haaglanden te 's-Gravenhage gedeponereerd onder nummer 27178761 en op 12 juni 2003 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 79/2003. Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het

moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan Reaal te doen.

- 12.5** De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens Reaal, de verzekeringnemer en verzekerden.
- 12.6** Eerst nadat de NHT aan Reaal heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde op de in artikel 12.4 bedoelde uitkering terzake tegenover Reaal aanspraak maken.
- 12.7** De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van deze voorwaarden wordt beschouwd.

13 Klachten en geschillen

Interne klachtenprocedure

Klachten die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekering kunnen worden gericht aan:

- Reaal
Ter attentie van de afdeling Klachtenservice
Antwoordnummer 125
1800 VB Alkmaar
Fax 072 - 519 41 60
E-mail klachten@reaal.nl

Klachten- en geschillenprocedure KiFiD

Wanneer na het doorlopen van de interne klachtenprocedure het oordeel van de directie van Reaal voor een belanghebbende niet bevredigend is én belanghebbende een consument is in de zin van de reglementen van het KiFiD kan belanghebbende zich - binnen drie maanden na de datum waarop Reaal dit standpunt heeft ingenomen - wenden tot:

- Klachteninstituut Financiële Dienstverlening ('KiFiD')
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoon 0900 - FKLACHT (0900 - 3552248)
www.kifid.nl

Voor meer informatie over de klachten- en geschillenprocedure en de daaraan verbonden kosten wordt verwezen naar (de website van) het KiFiD.

Bevoegde rechter

Als belanghebbende geen gebruik wil maken van de hiervoor genoemde klachtenbehandelingsmogelijkheden of wanneer de klachtenbehandeling of de uitkomst daarvan voor belanghebbende niet bevredigend is, kan de belanghebbende het geschil inhoudelijk voorleggen aan de bevoegde rechter, tenzij er sprake is geweest van een bindend advies.

Voor de Ongevallen inzittendende dekking geldt tevens:

Indien een geschil optreedt met betrekking tot de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit, wordt dit geschil op verzoek van de belanghebbende aan een scheidsman of bindend adviseur voorgelegd. Deze scheidsman of bindend adviseur wordt in onderling overleg benoemd en zal naar redelijkheid en billijkheid uitspraak doen omtrent het geschil en omtrent de vraag wie van de partijen de, aan zijn uitspraak verbonden, kosten dient te dragen.

14 Adres

Alle mededelingen van Reaal, gericht aan het bij Reaal laatst bekende adres van verzekeringnemer of aan het adres van de tussenpersoon via wie de bemiddeling van deze verzekering loopt, worden geacht de verzekerde(n) te hebben bereikt en hebben tegenover hem bindende kracht. Verzekeringnemer dient elke verandering van adres zo spoedig mogelijk op te geven.

15 Persoonsgegevens

Als verzekeringnemer klant bij Reaal wordt, rechtstreeks of via een adviseur, vraagt Reaal om zijn/haar persoonsgegevens. Deze gegevens kan Reaal gebruiken om:

- Overeenkomsten met de verzekeringnemer te sluiten en om die te kunnen uitvoeren.
  - Statistisch onderzoek te doen.
  - Te zorgen dat de financiële sector veilig en integer blijft.
  - Fraude te voorkomen en te bestrijden.
  - Te voldoen aan de wet.
  - De relatie met verzekeringnemer te onderhouden en uit te breiden.
- Reaal hoort bij de groep van ondernemingen van VIVAT Verzekeringen¹. VIVAT Verzekeringen is binnen deze groep verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens door haarzelf en haar groepsondernemingen. De schade- en verzekeringsgegevens van verzekeringnemer wisselt Reaal uit met de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS).

Wil verzekeringnemer meer weten over hoe Reaal omgaat met privacy? Kijk dan op reaal.nl voor het privacy- en cookiereglement van Reaal. Verder houdt Reaal zich aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Deze gedragscode staat op verzekeraars.nl.

16 Samenloop

- 16.1** Indien bij schade aanspraak kan worden gemaakt op een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of zou kunnen worden gemaakt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geldt deze verzekering slechts voor zover de aanspraken het bedrag te boven gaan waarop de verzekerde elders recht heeft of zou hebben. Een eigen risico op de andere verzekering komt niet voor vergoeding in aanmerking.
- 16.2** De verzekerde dient aan Reaal een opgave te doen van alle hem bekende verzekeringen, al dan niet van oudere datum, die op het moment van de schade geheel of ten dele betrekking hebben op hetzelfde belang.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden van deze polis mocht zijn bepaald, wordt deze verzekeringsovereenkomst geacht aan de door of krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, hierna genoemd Wam, gestelde eisen te voldoen.

17 Omvang van de dekking

17.1 Deze verzekeringsovereenkomst dekt de wettelijke aansprakelijkheid van verzekerden, tot ten hoogste het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen, voor schade aan personen en/of zaken die is veroorzaakt met of door:

17.1.1 het motorrijtuig;

17.1.2 een aanhanger, zolang deze is gekoppeld aan het motorrijtuig, alsmede wanneer de schade is ontstaan nadat deze is losgemaakt of losgeraakt en niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;

17.1.3 de van het motorrijtuig of aanhanger gevallen of vallende lading, anders dan tijdens laden of lossen.

17.2 Schade aan personen en zaken

17.2.1 Schade aan personen

Onder schade aan personen wordt verstaan schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

17.2.2 Schade aan zaken

Onder schade aan zaken wordt verstaan schade door beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekerden, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

17.3 Indien de gebeurtenis plaatsvindt in een tot het verzekeringsgebied behorend land, waar krachtens een met de Wam overeenkomende wet een hoger maximum bedrag is voorgeschreven, verleent deze verzekeringsovereenkomst dekking tot dat hogere bedrag.

18 Kosten van rechtskundige bijstand

Ook indien daardoor het maximaal verzekerde bedrag voor wettelijke aansprakelijkheid wordt overschreden, vergoedt Reaal:

18.1 de kosten van verweer in een door een benadeelde tegen Reaal aanhangig gemaakte civiele procedure;

18.2 kosten van verweer dat onder leiding van Reaal wordt gevoerd in een door een benadeelde tegen een verzekerde aanhangig gemaakte civiele procedure, alsmede in de hierboven genoemde gevallen de hieruit voortvloeiende proceskosten tot betaling waarvan Reaal of de verzekerde wordt veroordeeld;

18.3 de wettelijke rente over het door de verzekeringsovereenkomst gedekte gedeelte van de hoofdsom;

18.4 de kosten van rechtskundige bijstand in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakt strafgeding indien Reaal dit ter behartiging van haar belangen noodzakelijk acht. Reaal kan een verzekerde nimmer verplichten tegen een gewezen strafvonnis in hoger beroep te gaan. Boeten, transactiebedragen, afkoopsommen en met een strafprocedure samenhangende gerechtskosten worden niet vergoed.

19 Zekerheidstelling

Indien een overheid, wegens een onder de verzekeringsovereenkomst gedekte schade, het stellen van een geldelijke zekerheid verlangt ter waarborging van de rechten van benadeelden, zal Reaal deze zekerheid verstrekken tot ten hoogste € 50.000 voor alle verzekerden tezamen. Verzekerden zijn verplicht Reaal te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en bovendien alle medewerking te verlenen om de terugbetaling te verkrijgen.

20 Vervoer gewonden

Indien verzekerde betrokken is bij of getuige is van een ongeval waarbij personen zijn verwond en de omstandigheden waaronder het ongeval heeft plaatsgevonden en de verwondingen van dien aard zijn dat vervoer van deze gewonden met het motorrijtuig noodzakelijk is, worden de door dit vervoer veroorzaakte kosten van reiniging, herstel of vernieuwing van het interieur van het motorrijtuig vergoed.

21 Hulp door derden

Indien een verzekerde ten gevolge van een ongeval door een derde - al dan niet bij het ongeval betrokken - wordt geholpen om dood of letsel te voorkomen respectievelijk te beperken en degene die de hulp verleent lijdt door of tijdens de hulpverlening schade aan zaken, dan wordt deze schade vergoed tot ten hoogste € 500 ook al zou het maximaal verzekerde bedrag door deze vergoeding worden overschreden.

22 Schade aan eigen motorrijtuigen

Verzekerd is schade aan andere motorrijtuigen van verzekeringnemer (ook wanneer verzekeringnemer de bestuurder is van het motorrijtuig) voor zover Reaal gehouden is deze te vergoeden wanneer de schade door een derde zou zijn geleden.

Uitgesloten is:

22.1 de schade ontstaan bij een gebeurtenis in gebouwen of op terreinen in gebruik bij de verzekeringnemer tenzij de bij de gebeurtenis betrokken motorrijtuigen voor particulier gebruik bestemd zijn;

22.2 de uit de gebeurtenis voortvloeiende bedrijfsschade en waardevermindering.

23 Schaderegeling

Reaal belast zich met de regeling en de vaststelling van de schade. Zij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Zij zal daarbij de belangen van verzekerde in het oog houden. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen, en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen, hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekerde, naar evenredigheid verminderd.

24 Vorderingen op verzekerde

Indien een verzekerde geen rechten aan deze overeenkomst kan ontlenen en Reaal is krachtens de Wam of een daarmee overeenkomende buitenlandse wet verplicht schade te vergoeden, heeft Reaal het recht de schadevergoeding en de gemaakte kosten te verhalen op de verzekeringnemer en de verzekerde. Tegenover de verzekeringnemer wordt van dit recht geen gebruik gemaakt indien de schade is veroorzaakt na eigendomsoverdracht van het motorrijtuig, de verzekering is beëindigd en de verzekeringnemer heeft voldaan aan de plicht tot kennisgeving.

25 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Daarnaast is uitgesloten de aansprakelijkheid:

25.1 voor hen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschafte alsmede voor hen die het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer en/of verzekerde gebruiken;

25.2 voor schade aan het motorrijtuig en/of een eventueel gekoppeld object zelf;

25.3 voor schade toegebracht aan de bestuurder van het motorrijtuig dat het ongeval veroorzaakt;

25.4 voor schade die uitsluitend voortvloeit uit contractuele verplichtingen;

25.5 voor schade aan zaken die zich in het motorrijtuig bevinden of daarmee worden vervoerd. Onder zaken die met het motorrijtuig worden vervoerd, worden niet verstaan de tot de particuliere huishouding behorende zaken van passagiers;

25.6 voor schade aan roerende of onroerende zaken die de verzekeringnemer of de aansprakelijke verzekerde in eigendom toebehoren of die zij uit hoofde van een huur-, leen- of andere overeenkomst in gebruik hebben.

26 Omvang van de dekking binnen Nederland

26.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval

Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

26.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig en/of aanhanger naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur, dan wel naar het woonadres van de verzekerde direct na het ongeval;

26.1.2 vervoer van de inzittenden en de bagage, direct na het ongeval, naar een door hen op te geven gezamenlijk adres in Nederland.

26.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan 6 jaar;

26.2.1 de storing binnen Nederland is ontstaan doch buiten de woonplaats van de verzekerde en van zo ernstige aard is dat deze niet ter plaatse binnen 1 uur kan worden verholpen.

26.3 Diefstal van het motorrijtuig

In geval van diefstal van het motorrijtuig, heeft een verzekerde recht op berging en vervoer van het motorrijtuig naar een door verzekerde aan te wijzen reparateur of woonadres indien het motorrijtuig zodanig beschadigd wordt teruggevonden, dat rijden op eigen kracht niet mogelijk is.

27 Omvang van de dekking buiten Nederland

27.1 Uitvallen van het motorrijtuig en/of de bestuurder door een ongeval

Indien het motorrijtuig en/of aanhanger als gevolg van een ongeval zodanig is beschadigd dat voortzetting van de reis onmogelijk is of de bestuurder bij dat ongeval zodanig letsel is overkomen dat hij niet in staat is het motorrijtuig te besturen en een andere inzittende de besturing niet kan overnemen, heeft een verzekerde recht op:

27.1.1 berging en vervoer van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden hersteld;

27.1.2 nazenden van onderdelen die nodig zijn om het motorrijtuig uiterlijk binnen vier werkdagen rijklaar te maken. De onderdelen zelf komen voor rekening van de verzekerde, tenzij krachtens de Bijzondere voorwaarden Volledige cascodekking van deze verzekeringsovereenkomst recht op vergoeding bestaat;

27.1.3 repatriëring van het motorrijtuig, de bagage en eventuele aanhanger naar Nederland, tenzij het motorrijtuig binnen twee werkdagen rijklaar kan worden gemaakt. Indien de kosten van repatriëring van het motorrijtuig hoger zijn dan de waarde van het motorrijtuig zoals die in Nederland zou zijn getaxeerd, dan worden de kosten van invoer en/of vernietiging van het motorrijtuig in het desbetreffende land vergoed. In dat geval wordt uitsluitend voor vervoer van de bij het motorrijtuig behorende bagage en eventuele aanhanger zorggedragen;

27.1.4 vergoeding van de terugreiskosten die door de inzittenden moeten worden gemaakt. Vergoed worden de treinkosten 2e klasse met inbegrip van een éénmalig vervoer per taxi naar het dichtstbijzijnde spoorwegstation vanaf de plaats van het ongeval, alsmede éénmalig vervoer per taxi van het aankomststation naar het woonadres.

27.2 Uitvallen van het motorrijtuig door pech

Een verzekerde kan uitsluitend aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door pech (een plotseling optredende mechanische storing aan het motorrijtuig), indien het motorrijtuig:

- volledig casco is verzekerd (artikel 35) én
- ten tijde van de gebeurtenis niet ouder is dan 6 jaar.

27.3 Diefstal van het motorrijtuig

Een verzekerde kan aanspraak maken op dezelfde diensten (artikel 26.1) indien voortzetting van de reis onmogelijk is door diefstal van het motorrijtuig.

28 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11, 25, 34 zijn van overeenkomstige toepassing.

29 Verplichtingen bij hulpverlening

29.1 De kosten van dienstverlening komen voor rekening van Reaal indien daarvoor contact is opgenomen met en opdracht is gegeven door de Hulporganisatie. Indien de verzekerde aannemelijk maakt dat hij redelijkerwijs niet in staat was de Hulporganisatie te waarschuwen, worden de gemaakte kosten vergoed alsof de dienstverlening via de Hulporganisatie had plaatsgevonden.

29.2 Verzekerden dienen er voor in te staan dat er vrijelijk over het motorrijtuig en de eventuele aanhanger kan worden beschikt. Indien en voorzover dat niet het geval is, komen de daardoor gemaakte extra kosten voor rekening van verzekerden.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

30 Omvang van de beperkte cascodekking

30.1 Deze verzekering dekt verlies van en de herstellkosten van schade aan het motorrijtuig uitsluitend door:

30.1.1 Brand, zelfontbranding, explosie en bliksemingslag

Onder brand wordt in dit verband verstaan, een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Zo is onder andere geen brand:

- zengen, schroeien, smelten, verkolen, broeien;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren.

Tevens is kortsluiting verzekerd, ook als dit het gevolg is van een eigen gebrek.

30.1.2 Diefstal, inbraak, verduistering of joyriding waaronder begrepen schade die door de plegger van het misdrijf aan het motorrijtuig is toegebracht en schade ontstaan door poging tot diefstal, inbraak, verduistering of joyriding.

30.1.3 Breuk van één of meer ruiten van het motorrijtuig, exclusief de ruit van het zonnedak/panoramadak, niet gepaard gaande met andere schade aan het motorrijtuig behoudens door scherven van deze ruit(en). Onder ruiten worden niet begrepen koplampglazen en koplampbrillen.

30.1.4 Botsing met loslopende dieren of vogels, uitsluitend voorzover de schade rechtstreeks door die botsing is toegebracht.

30.1.5 Overstroming, vloedgolf, aardbeving, vulkanische uitbarsting, lawine, vallend gesteente, aardverschuiving of soortgelijke natuurrampen. Onder overstroming wordt in dit verband verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de verzekeringsovereenkomst gedekte gebeurtenis.

30.1.6 Storm

Uitsluitend gedekt is schade door ten gevolge van de storm vallende of rondvliegende voorwerpen, alsmede het ten gevolge van de storm opgenomen worden of omwaaien van het stilstaande motorrijtuig en schade doordat het portier tegen een ander voorwerp dan wel tegen het motorrijtuig zelf waait. Onder storm wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7).

30.1.7 Hagel

Onder hagel wordt verstaan neerslag uit de dampkring in de vorm van ijskorrels.

30.1.8 Relletjes

Relletjes zijn volksoplopen waartegen door het openbaar gezag wordt opgetreden (dus geen baldadigheid of vandalisme).

30.1.9 Het buiten een vliegveld in aanraking komen met een luchtvaartuig, delen daarvan of voorwerpen welke uit een luchtvaartuig vallen.

30.1.10 een van buiten komend onheil gedurende de tijd, dat de aanhangwagen voor transport met een vervoermiddel aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van schade, ontstaan tijdens takelen, slepen en van schade, bestaande uit schrammen, krassen of lakschade;

30.1.11 Bijdrage in averij grosse.

30.2 Dagvergoeding diefstal

In geval van diefstal en verduistering vergoedt Reaal vanaf de datum van aangifte bij de politie voor iedere dag waarop verzekeringnemer in verband met deze diefstal of verduistering niet over het motorrijtuig kan beschikken, een bedrag van € 15 per dag gedurende maximaal één maand.

30.3 Diefstal van de motorrijtuigsleutels

Indien de motorrijtuigsleutels na diefstal met braak uit de eigen woning of na beroving met geweld in de eigen woning in het bezit van onbevoegden zijn geraakt, vergoedt Reaal tot maximaal € 500 per gebeurtenis de noodzakelijke kosten voor wijziging, of - indien niet mogelijk - vervanging van de sloten van het verzekerde motorrijtuig. Dit ter voorkoming van diefstal van het verzekerde motorrijtuig.

Onder motorrijtuigsleutels worden in dit verband verstaan alle mechanische en/of elektronische middelen met behulp waarvan de portieren van het motorrijtuig kunnen worden geopend en/of de motor van het motorrijtuig kan worden gestart. De hiervoor bedoelde diefstal of beroving dient te blijken uit een proces-verbaal van aangifte. Indien sprake is van een Reaal Inboedelverzekering, kunnen aan die verzekering geen rechten meer worden ontleend.

30.4 Vergoeding hotelkosten

Indien verzekerde ten gevolge van een gedekte gebeurtenis buiten Nederland zijn bestemming niet meer kan bereiken en van een hotel gebruik moet maken, vergoedt Reaal de kosten van één overnachting tot een maximum van € 30 per verzekerde per gebeurtenis.

31 Eigen risico

Per gebeurtenis wordt een gedeelte van het schadebedrag niet vergoed. Dit is het eigen risico. Op de polis staat hoe hoog het eigen risico is.

- Reaal vermindert het eigen risico met € 150 als de schade wordt gerepareerd door een bij Schadegarant herstelbedrijf met een A- of B-classificatie.
- Verzekerde heeft het eigen risico dat op de polis staat als er wordt hersteld bij een Schadegarant hersteller met classificatie C,D of E.
- Is er schade aan de auto en laat verzekerde deze herstellen bij een hersteller die niet is aangesloten bij Schadegarant? Dan verhoogt Reaal het eigen risico met € 250.
- Verzekerde heeft geen eigen risico als er sprake is van ruitschade en deze door een harsinjectie wordt hersteld bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant.
- Laat verzekerde de ruit vervangen bij een Glasgaranthersteller? Dan heeft verzekerde € 100 eigen risico.
- Wanneer verzekerde een ruit laat herstellen of vervangen door een hersteller die niet is aangesloten bij Glasgarant is het eigen risico € 500.
- Verzekerde heeft geen eigen risico bij diefstal van de hele auto als hij kan aantonen dat de auto was beveiligd met een SCM-gecertificeerd startonderbrekingsysteem, of een zogenaamd af-fabriek beveiligingssysteem.

32 Vaststelling van de schadevergoeding

32.1 Reaal zal in geval van beschadiging van het motorrijtuig uitsluitend de reparatiekosten vergoeden. De vergoeding bedraagt niet meer dan een bedrag gelijk aan de waarde van het motorrijtuig onmiddellijk voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de waarde der restanten.

Indien de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig op het moment onmiddellijk vóór de schade onder aftrek van de waarde van de restanten, is er net als bij diefstal sprake van totaal verlies.

Bij verlies van het motorrijtuig vergoedt Reaal de waarde onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade.

Recht op schadevergoeding ingeval van verlies door diefstal, joyriding met of verduistering van het motorrijtuig door een ander dan de verzekerde bestaat, indien het motorrijtuig niet binnen één maand na aangifte bij de politie, kan worden terugverkregen.

Bij schadevergoeding in geval van totaal verlies (in technische en/of economische zin) van het motorrijtuig behoudt Reaal zich het recht voor het wrak over te dragen aan een door haar aan te wijzen derde. De schadevergoeding vindt niet eerder plaats dan na overhandiging van alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs door de verzekerde aan Reaal.

32.2 Noodreparatie

In geval van schade heeft verzekeringnemer het recht om in spoedeisende gevallen onverminderd de verplichting tot onmiddellijke melding van de schade, deze door een herstelbedrijf tot maximaal € 500 te laten repareren. In deze gevallen dient zo spoedig mogelijk aan Reaal een originele gespecificeerde herstelnota te worden overgelegd.

32.3 Expertise

Bij schade kan door Reaal een deskundige worden benoemd die in overleg met de reparateur voor rekening van Reaal de schade vaststelt. Bij gebreke van overeenstemming tussen deze deskundige en de reparateur omtrent de grootte van de schade heeft de verzekerde het recht tegenover de door Reaal aangewezen deskundige op eigen kosten een deskundige aan te wijzen. Bij verschil van mening tussen beide deskundigen zullen zij een derde deskundige benoemen, wiens schadevaststelling binnen de grenzen van beide taxaties moet blijven en bindend zal zijn. De kosten van de derde deskundige worden door elk van de partijen voor de helft gedragen. Indien een verzekerde door de derde deskundige geheel in het gelijk wordt gesteld, zijn de kosten van alle deskundigen voor rekening van Reaal.

32.4 Vergoeding geluidsapparatuur

Indien verzekerde in geval van inbraak en/of diefstal van het verzekerde motorrijtuig, het afneembaar frontje van de meeverzekerde geluidsapparatuur aan Reaal overdraagt en indien de apparatuur niet ouder is dan drie jaar op het moment van de inbraak, vergoedt Reaal de oorspronkelijke aanschafprijs of, indien deze lager is dan de oorspronkelijke aanschafprijs, de huidige nieuwprijs van de apparatuur. Het bezit, de waarde en de ouderdom van de geluidsapparatuur dient te worden aangetoond door middel van overlegging van de originele, gespecificeerde aanschafnota.

32.5 Vervangend vervoer na schade

Tijdens herstel na schade van het verzekerde motorrijtuig bij het herstelbedrijf kan verzekerde, voor de periode van de technische reparatie, beschikken over een soortgelijk (doch maximaal middenklasse) vervangend standaard uitgevoerd motorrijtuig. Dit motorrijtuig wordt aan verzekerde ter beschikking gesteld door het herstelbedrijf. De brandstofkosten blijven voor rekening van verzekerde. Deze bepaling geldt niet voor schade die uitsluitend bestaat uit ruitschade.

32.6 Nieuwwaarde- en afschrijvingsregeling

Deze bepaling geldt uitsluitend voor motorrijtuigen met een cataloguswaarde (inclusief extra voorzieningen en accessoires) tot en met € 45.000 (exclusief B.P.M./B.T.W.).

Indien het verzekerde motorrijtuig een bestelauto is die bij afgifte van het Nederlands kentekenbewijs fabrieksnieuw was, waarvan de verzekeringnemer eerste eigenaar is en die na afgifte van het kentekenbewijs deel 1 bij Reaal als eerste verzekeraar ter verzekering is aangeboden, geldt het volgende:

32.6.1 indien de schade binnen een periode van twaalf maanden na afgifte van het kentekenbewijs ontstaat, wordt de waarde van het motorrijtuig vóór het ontstaan van de schade vastgesteld op de dan geldende nieuwwaarde. Wanneer een motorrijtuig op het moment van de schade nog geen 20.000 km heeft gereden en een ouderdom heeft van minder dan één jaar, zullen boven de nieuwwaarde eveneens de in de handel gebruikelijke afleveringskosten, met uitzondering van een tectylbehandeling, worden vergoed;

32.6.2 ontstaat de schade na het verstrijken van deze periode van twaalf maanden, dan wordt vanaf de dertiende maand tot en met de zesendertigste maand de nieuwwaarde op het moment van de schade per maand verminderd met 1,5% over de eerste € 15.000 en met 2% over het meerdere. Gedeelten van een maand gelden als volle maand.

32.6.3 als het desbetreffende merk en type en dezelfde uitvoering van het motorrijtuig niet meer wordt geleverd, zal van een maximum van 110% van de laatst bekende catalogusprijs worden uitgegaan;

32.6.4 Indien de reparatiekosten meer bedragen dan 2/3 van de nieuwwaarde minus afschrijving van het motorrijtuig, kan de verzekeringnemer aanspraak maken op vergoeding op basis van totaal verlies.

32.7 Dagwaarderegeling

32.7.1 wanneer meer dan zesendertig maanden zijn verlopen sinds de afgiftedatum van deel I van het Nederlands kentekenbewijs van het motorrijtuig in nieuwe staat, zal de waarde altijd worden gesteld op de dagwaarde;

32.7.2 wanneer meer dan 36 maanden zijn verstreken sinds de afgiftedatum van deel 2 van het kentekenbewijs van het motorrijtuig zal de waarde altijd worden gesteld op de dagwaarde;

32.7.3 als de oorspronkelijke catalogusprijs van het motorrijtuig meer bedraagt dan, € 45.000 (exclusief B.P.M. en B.T.W.) met inbegrip van meervoorvoeringen en extra bewerkingen, zal de waarde altijd worden gesteld op de dagwaarde;

32.7.4 voor motorrijtuigen waarvoor deel I van het Nederlands kentekenbewijs is afgegeven, terwijl de motorrijtuigen niet in geheel nieuwe staat verkeerden, zal de waarde altijd worden gesteld op de dagwaarde;

32.7.5 voor lease/huurauto's, en taxi's, koeriers-, les-auto's en personenbus, zal de waarde altijd worden gesteld op de dagwaarde;

32.7.6 bij schade aan of verlies van accessoires zal verzekeraar nooit meer vergoeden dan de dagwaarde daarvan op het moment van de gebeurtenis.

33 Aanmelden vermissing

Verzekeringnemer verklaart zich akkoord met het aanmelden door Reaal, van de voertuiggegevens aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit, zodat door de overheid erkende particuliere organisaties door Reaal kunnen worden ingeschakeld voor het terugvinden en terugbezorgen van het voertuig. Verzekeringnemer kan ook zelf rechtstreeks de vermissing van het voertuig doorgeven aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit, via telefoonnummer 071 - 364 17 77 (24 uur per dag bereikbaar).

34 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van toepassing. Verder is van deze verzekering uitgesloten:

34.1 schade door slijtage of waardevermindering;

34.2 schade door bevriezing of andere geleidelijk inwerkende atmosferische invloeden tenzij als gevolg van één van de in artikel 30 genoemde gebeurtenissen;

34.3 schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoonbaar dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen. De artikelen 30 tot en met 34 (Beperkte cascodekking) gelden eveneens voor de Volledige cascodekking.

35 Omvang van de volledige cascodekking

De omvang van de volledige cascodekking omvat die van de beperkte cascodekking. Daarnaast dekt deze verzekering het verlies van en de kosten van herstel van schade aan het motorrijtuig door:

35.1 botsing, vandalisme of enig ander van buitenkomend onheil;

35.2 omslaan, van de weg raken of in het water terechtkomen.

De onder 35.1 en 35.2 genoemde gebeurtenissen zijn eveneens gedekt indien deze het gevolg zijn van eigen gebrek, terwijl dan het eigen gebrek zelf eveneens gedekt is.

36 Eigen risico

36.1 Per gebeurtenis wordt een gedeelte van het schadebedrag niet vergoed. Dit is het eigen risico. Op de polis staat hoe hoog het eigen risico is.

- Reaal vermindert het eigen risico met € 150 als de schade wordt gerepareerd door een bij Schadegarant herstelbedrijf met een A- of B-classificatie.
- Verzekerde heeft het eigen risico dat op de polis staat als er wordt hersteld bij een Schadegarant hersteller met classificatie C,D of E.
- Is er schade aan de auto en laat verzekerde deze herstellen bij een hersteller die niet is aangesloten bij Schadegarant? Dan verhoogt Reaal het eigen risico met € 250.
- Verzekerde heeft geen eigen risico als er sprake is van ruitschade en deze door een harsinjectie wordt hersteld bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant.
- Laat verzekerde de ruit vervangen bij een herstelbedrijf dat is aangesloten bij Glasgarant? Dan heeft verzekerde € 100 eigen risico.
- Wanneer verzekerde een ruit laat herstellen of vervangen door een herstelbedrijf dat niet is aangesloten bij Glasgarant is het eigen risico € 500.
- Verzekerde heeft geen eigen risico bij diefstal van de hele auto als hij kan aantonen dat de auto was beveiligd met een SCM-gecertificeerd startonderbrekingsstelsel, of een zogenaamd af-fabriek beveiligingssysteem.

36.2 Het eigen risico wordt vermeerderd met € 75 indien de bestuurder ten tijde van de gebeurtenis 23 jaar of jonger is. Dit extra eigen risico is niet van toepassing bij gebeurtenissen als omschreven in artikel 30. Dit eigen risico geldt bovenop de eigen risico's die gelden voor herstel door een herstelbedrijf dat bij Schadegarant en/of Glasgarant is aangesloten.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

37 Begripsomschrijvingen

37.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een noodreparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

37.2 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit. Als ongeval wordt ook beschouwd:

- 37.2.1 verdrinking, verstikking, bliksemslag, acute vergiftiging door het binnen krijgen van gassen en dampen;
- 37.2.2 tyfus, paratyfus en ziekte van Weil als gevolg van in het water geraken;
- 37.2.3 verhongering, verdorsting en lichamelijke uitputting als gevolg van geïsoleerd raken;
- 37.2.4 wondinfectie, bloedvergiftiging en andere ziekten, ontstaan door binnendringen van ziekteverwekkers in een door een ongeval ontstaan letsel, mits aard en plaats van het letsel door een geneeskundige zijn vast te stellen;
- 37.2.5 lichamelijk functionele beperkingen als gevolg van een cervicaal acceleratie trauma (Whiplash).

37.3 Begunstigden

De uitkering krachtens deze dekking zal geschieden aan de verzekerde die het ongeval is overkomen of in het geval van overlijden aan zijn wettige erfgenamen.

37.4 Verzekerd bedrag

De op het polisblad vermelde bedragen gelden per inzittende. Bevinden zich op het moment van het ongeval meer inzittenden inclusief de bestuurder in het motorrijtuig dan er verzekerde zitplaatsen zijn, dan worden de verzekerde bedragen per inzittende naar verhouding verlaagd.

37.5 Invaliditeit

Onder invaliditeit wordt verstaan het geheel of gedeeltelijk verlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde, dan wel het geheel of gedeeltelijk functieverlies van enig deel of orgaan van het lichaam van verzekerde.

38 Omvang van de dekking bij overlijden

Bij overlijden van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval, wordt het voor hem geldende verzekerde bedrag aan zijn wettige erfgenamen uitgekeerd. Een voorafgaande uitkering wegens blijvende invaliditeit ten gevolge van hetzelfde ongeval wordt hierop in mindering gebracht. Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval jonger is dan 18 jaar of ouder is dan 70 jaar bedraagt de uitkering maximaal € 2.500.

39 Omvang van de dekking bij blijvende invaliditeit

39.1 Bij blijvende invaliditeit van een inzittende als enig en rechtstreeks gevolg van het ongeval worden, bij algeheel verlies of functieverlies van de hierna genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens, de hieronder vermelde percentages van het verzekerd bedrag uitgekeerd:

beide benen of voeten	100%
beide armen of handen	100%
een been en voet tezamen of een arm en hand tezamen	100%
een arm	75%
een onderarm	65%
een hand	60%
een duim	25%
een wijsvinger	15%
iedere andere vinger	10%
vijf vingers tezamen	60%
een been	70%
een onderbeen	65%
een voet	50%
een grote teen	10%
iedere andere teen	3%
het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
het gezichtsvermogen van een oog	30%
het gehoor van beide oren	50%
het gehoor van een oor	20%
het reukvermogen	10%
whiplash maximaal	5%
de smaak	5%
een nier of de milt	10%
een long	30%

39.2 Bij gedeeltelijk (functie)verlies van de onder artikel 39.1 genoemde lichaamsdelen of zintuiglijke vermogens een gedeelte van de daar genoemde percentages evenredig aan de mate van het verlies;

39.3 Voor de onder artikel 39.1 niet genoemde gevallen van blijvende invaliditeit een gedeelte van het verzekerde bedrag, evenredig aan de mate van blijvende invaliditeit;

39.4 De mate van blijvende invaliditeit wordt vastgesteld zodra van een onveranderlijke toestand kan worden gesproken, echter in ieder geval binnen twee jaar na de ongevalsdatum. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de op grond van medische rapporten verwachte definitieve graad van invaliditeit;

39.5 Indien een bestaande blijvende invaliditeit door een ongeval wordt verergerd dan wordt de uitkering verleend op grond van het verschil tussen de mate van blijvende invaliditeit vóór en na het ongeval;

39.6 Reaal keert voor blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval behoudens de uitbreiding onder artikel 40 niet meer uit dan 100% van het verzekerde bedrag;

39.7 Indien de inzittende vóór de vaststelling van de invaliditeit als gevolg van het ongeval is overleden dan is Reaal geen uitkering voor blijvende invaliditeit verschuldigd;

39.8 Indien reeds een uitkering voor blijvende invaliditeit werd verstrekt, wordt deze op het voor overlijden uit te keren bedrag in mindering gebracht. Was de reeds gedane uitkering hoger dan die waarop aanspraak kan worden gemaakt dan vordert Reaal het verschil niet terug;

39.9 Indien de inzittende vóór de vaststelling van de blijvende invaliditeit - anders dan door het ongeval - is overleden dan blijft het recht op een uitkering bestaan. De hoogte van de uitkering wordt bepaald volgens de, op grond van medische rapporten, verwachte definitieve graad van invaliditeit indien de verzekerde niet zou zijn overleden;

39.10 Indien binnen één jaar na de ongevalsdatum nog geen blijvende invaliditeit is vastgesteld, vergoedt Reaal een rente van 6% over de uitkering verminderd met eventuele voorschotuitkeringen. Deze rente gaat in op de 365ste dag na de ongevalsdatum;

- 39.11** Indien een getroffen inzittende reeds voor het ongeval lijdende was aan kwalen, ziekten of gebreken wordt bij de vaststelling van de uitkering uitsluitend rekening gehouden met de ongevalsgevolgen die er geweest zouden zijn indien zodanige kwalen, ziekten of gebreken niet aanwezig zouden zijn geweest;
- 39.12** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval ouder is dan 70 jaar wordt maximaal 50% van het per inzittende verzekerde bedrag uitgekeerd;
- 39.13** Voor een inzittende die ten tijde van het ongeval niet van de wel aanwezige veiligheidsgordel gebruik heeft gemaakt, geldt een korting van 30% op de uitkering.

40 Cumulatieve uitkering bij blijvende invaliditeit

- 40.1** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 25% blijven de uitkeringspercentages ongewijzigd.
- 40.2** Bij een blijvende invaliditeit tot en met 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 25% overschrijdt, vertweevoudigd.
- 40.3** Bij een blijvende invaliditeit boven de 50% wordt eerst het onder artikel 39.1 en lid 40.2 genoemde toegepast en daarna het deel dat de 50% overschrijdt, verdrievoudigd.

41 Verplichtingen bij het maken van een aanspraak op een uitkering

Onverminderd de verplichtingen in artikel 8 is degene die aanspraak op een uitkering maakt tevens verplicht ervoor te zorgen dat:

- 41.1** in geval van overlijden van een inzittende, Reaal aanstonds op de hoogte wordt gesteld, althans zo tijdig mogelijk dat Reaal voor de teraardebestelling of crematie een onderzoek kan instellen;
- 41.2** in geval van blijvende invaliditeit van een inzittende binnen drie maanden na de datum van het ongeval Reaal op de hoogte wordt gesteld. Na verstrijken van deze termijn behoudt een inzittende het recht op een uitkering indien ten genoegen van Reaal wordt bewezen dat de invaliditeit uitsluitend een gevolg van het ongeval is.

Alle rechten op een uitkering vervallen indien de kennisgeving van het ongeval en de daaruit voortvloeiende blijvende invaliditeit later dan vijf jaren na het ongeval plaatsvindt;

- 41.3** onverwijld geneeskundige hulp wordt ingeroepen en dat de door of namens de geneeskundige(n) gegeven voorschriften worden opgevolgd;
- 41.4** desgevraagd aan Reaal en aan de daartoe door haar aangewezen deskundige(n) alles wordt meegedeeld respectievelijk te laten meedelen, hetgeen met het ongeval verband houdt, aan bedoelde geneeskundige(n) gelegenheid te geven respectievelijk te laten geven tot onderzoek ter plaatse en ten tijde als door deze wordt bepaald en alle verlangde bewijsstukken over te leggen.

42 Uitsluitingen

Onverminderd het bepaalde in artikel 11 bestaat geen recht op een uitkering voor een ongeval dat aan inzittenden is overkomen indien:

- 42.1** het motorrijtuig zonder toestemming van de verzekeringnemer werd gebruikt;
- 42.2** schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen uitkering verleend.
- Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

43 Begripsomschrijvingen

43.1 Inzittenden

Alle inzittenden van het motorrijtuig met inbegrip van de bestuurder die zich bevinden op een voor personenvervoer bestemde zitplaats dan wel in of uit het motorrijtuig stappen. Als inzittenden worden ook beschouwd zij die zich in de directe omgeving van het motorrijtuig op de openbare weg bevinden in verband met een gebeurtenis aan het motorrijtuig overkomen of tijdens het verrichten van een noodreparatie dan wel tijdens een oponthoud bij een tankstation brandstof bijvullen of ruiten schoonmaken, voorzover zij voordien in het motorrijtuig waren gezeten.

Onder schade wordt verstaan:

43.2.1 schade ten gevolge van letsel of benadeling van de gezondheid van inzittenden, al dan niet de dood ten gevolge hebbend;

43.2.2 schade ten gevolge van beschadiging of vernietiging van zaken die behoren tot de particuliere huishouding van inzittenden, met uitzondering van schade aan motorrijtuigen.

43.3 Ongeval

Een plotseling, onverwacht, van buitenaf op het lichaam inwerkend geweld waaruit rechtstreeks medisch vast te stellen lichamelijk letsel of dood voortvloeit.

43.4 Verkeersongeval

Onder een verkeersongeval wordt verstaan een botsing, aan- of overrijding waarbij het motorrijtuig is betrokken.

44 Omvang van de dekking

Tot het verzekerde bedrag dekt de verzekering schade van inzittenden door (verkeers-)ongevallen.

45 Omvang van de schadevergoeding

45.1 Wordt een inzittende gedood of gewond, dan zal bij de vaststelling van de omvang van de vergoeding en van de rechthebbenden op vergoeding, het bepaalde in de artikelen 6:107 en 6:108 BW dienovereenkomstig van kracht zijn.

45.2 Indien een inzittende burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de onder deze dekking verzekerde schade, zal de betaling geschieden krachtens de dekking aansprakelijkheid motorrijtuigen.

45.3 Op deze dekking kan geen beroep worden gedaan door anderen dan de rechtstreeks bij het schadegeval betrokken benadeelde natuurlijke personen of hun nagelaten betrekkingen.

45.4 Geen aanspraak op vergoeding bestaat voorzover de inzittende recht heeft op vergoeding krachtens een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, of op schadevergoedingen of verstrekkingen uit anderen hoofde.

45.5 Het niet dragen van in het motorrijtuig aanwezige autogordels kan eigen schuld aan de schade opleveren. Deze eigen schuld zal naar de maatstaven van het burgerlijk recht bij de vaststelling van de schade worden toegerekend.

45.6 Indien het totale bedrag van de door de inzittenden c.q. hun rechtverkrijgenden geleden schade hoger is dan het verzekerd bedrag, wordt dit bedrag naar evenredigheid van de door ieder van hen geleden schade uitgekeerd.

46 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 zijn van overeenkomstige toepassing. Daarnaast is uitgesloten schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Deze uitsluiting geldt niet voor een inzittende die aantoonbaar dat de hierin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

47 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 47.1 de verzekeringnemer;
- 47.2 de gemachtigde bestuurder of passagier;
- 47.3 de erven van een verzekerde, indien en voor zover hun belangen in het geding zijn.

48 Omvang van de dekking

- 48.1 De te verlenen verhaalsbijstand houdt in: het verlenen van bijstand bij het verhalen van een door verzekerde geleden schade op een wettelijk aansprakelijke derde indien en voor zover deze schade is ontstaan door een verkeersongeval of een (andere) onverwachte aanraking met een, zich buiten het motorrijtuig bevindend, voorwerp. Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de aan een motorrijtuig gekoppelde caravan of aanhanger.
- 48.2 Onder schade wordt verstaan:
  - 48.2.1 schade aan het verzekerde motorrijtuig, waaronder mogelijke waardevermindering als gevolg daarvan;
  - 48.2.2 huurkosten voor een vervangend motorrijtuig;
  - 48.2.3 schade, anders dan door diefstal ontstaan aan zaken in de cabine van het verzekerde motorrijtuig voor zover behorend tot de particuliere huishouding van een verzekerde.
- 48.3 De schade moet zijn ontstaan gedurende de looptijd van de verzekering.
- 48.4 De verhaalsbijstand wordt verleend door DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V, hierna verder te noemen DAS. Het adres van DAS is
  - Postbus 23000
  - 1100 DM Amsterdam
  - Telefoon 020 - 651 75 17
  - Fax 020 - 691 47 37.

49 Kosten van verhaalsbijstand

DAS vergoedt de volgende kosten voor verhaalsbijstand:

Interne kosten

Verzekerde krijgt juridische hulp van deskundige medewerkers die in loondienst zijn van DAS. De kosten voor juridische hulp van deze medewerkers worden onbeperkt vergoed. Ook als de deskundige medewerkers van DAS verzekeringnemer bijstaan in een gerechtelijke of administratieve procedure.

Externe kosten

DAS betaalt ook andere kosten die volgens DAS nodig zijn voor de juridische hulp in het conflict van verzekerde. Deze kosten noemt DAS externe kosten. DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke externe kosten. En DAS betaalt nooit meer externe kosten dan het verzekerde maximumbedrag.

Voor externe kosten geldt verder het volgende:

- Kosten van deskundigen die niet bij DAS in loondienst zijn (externe deskundigen of externe rechtshulpverleners), betaalt DAS alleen als DAS de externe deskundige of externe rechtshulpverlener een opdracht geeft. Als verzekerde zelf een externe deskundige of externe rechtshulpverlener heeft ingeschakeld, betaalt DAS de kosten daarvan dus niet.
- Voor gerechtelijke of administratieve procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt en waarvoor op verzoek van verzekerde door DAS een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, gelden maximale vergoedingen per procedure. DAS betaalt voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener maximaal € 5.000. Dit bedrag is exclusief btw. Kan verzekerde de btw niet verrekenen? Dan betaalt DAS daarnaast ook nog de btw over dit bedrag.
- DAS betaalt de kosten van een externe deskundige die DAS namens verzekerde heeft ingeschakeld. Maar alleen als deze kosten echt nodig waren om de opdracht uit te voeren.
- DAS betaalt de kosten van getuigen in een rechtszaak. Maar alleen als de rechter deze kosten heeft toegewezen.

- DAS betaalt de proceskosten, waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat verzekerde deze moet betalen.
- DAS betaalt de reiskosten en verblijfkosten die verzekerde maakt omdat verzekerde bij een rechter in het buitenland moet komen. Maar alleen als de advocaat het zeer wenselijk vindt dat verzekerde daar verschijnt. En ook alleen als verzekerde dit vooraf met DAS heeft overlegd.
- DAS betaalt de kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van een deurwaarder of beslaglegging.

Welke kosten betaalt DAS niet?

Zijn er kosten gemaakt die verzekerde van iemand anders kan terugkrijgen? Of van een andere verzekering? Dan schiet DAS deze kosten aan verzekerde voor. Als verzekerde deze kosten later van iemand anders of een andere verzekering terugkrijgt, moet verzekerde het bedrag dat DAS heeft voorgesloten, aan DAS terugbetalen. Dat geldt ook voor proceskosten die verzekerde volgens een definitief vonnis ontvangt en buitengerechtelijke (incasso)kosten die aan verzekerde worden betaald.

Wanneer moet verzekerde een eigen risico betalen aan DAS?

Verzekerde moet een eigen risico van € 500 betalen als verzekerde wil dat DAS een door verzekerde gekozen externe rechtshulpverlener gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. Als verzekerde de procedure laat uitvoeren door een deskundige medewerker van DAS hoeft verzekerde dit bedrag niet te betalen. En dat hoeft verzekerde ook niet als het volgens wet- en regelgeving verplicht is om voor een gerechtelijke procedure een advocaat in te schakelen (verplichte procesvertegenwoordiging). DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die verzekerde heeft gekozen als DAS van verzekerde het eigen risico heeft ontvangen. Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een rechtshulpverlener kiezen. In dat geval geldt geen maximum en hoeft verzekerde geen eigen risico te betalen.

50 Onvermogen

Als een verhaalsactie niet of niet geheel het beoogde resultaat heeft wegens onvermogen van de aansprakelijke derde, dan wordt tot een bedrag van € 250 het tekort vergoed van de schade aan het verzekerde motorrijtuig en de in artikel 48.2.3 genoemde zaken. Deze vergoeding wordt verleend indien het voorval, waaruit de schade voortvloeit, heeft plaatsgevonden binnen Nederland en voor zover verzekerde de schade niet op een andere manier vergoed kan krijgen.

51 De verlening van de verhaalsbijstand en de beperkingen

Verzekerde krijgt de juridische hulp van een deskundige medewerker die in loondienst is van DAS. Deze medewerker overlegt met verzekerde over de manier waarop het conflict wordt behandeld. Ook wordt verzekerde geïnformeerd over de kans op een goed resultaat voor verzekerde en of dat wat verzekerde wenst ook haalbaar is. DAS overlegt uitsluitend met verzekerde over de behandeling van de zaak. Hiervan wordt alleen afgeweken als er met verzekerde andere afspraken zijn gemaakt.

Het inschakelen van externe deskundigen

Als DAS dit nodig vindt kan zij een deskundige inschakelen die niet bij haar in loondienst is, bijvoorbeeld een externe rechtshulpverlener of een externe deskundige. Deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener kan dan (een deel van) de (juridische) hulp verlenen. Alleen DAS mag deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener namens verzekerde inschakelen. Dat mag verzekerde dus niet zelf doen.

Wanneer mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen?

Verzekerde mag zelf een externe rechtshulpverlener kiezen aan wie DAS de opdracht moet geven, als het nodig is om namens verzekerde een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. In veel gevallen kan de deskundige medewerker in dienst van DAS die procedure voor verzekerde voeren. Maar als verzekerde dat wil, mag verzekerde ook een rechtshulpverlener kiezen die niet bij DAS in dienst is. Dit noemen wij een externe rechtshulpverlener. Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen.

De externe rechtshulpverlener die verzekerde kiest moet wel gevestigd zijn in het land waar de zaak plaatsvindt. Als er een externe rechtshulpverlener wordt ingeschakeld, dan gelden de volgende regels:

- DAS beslist of het nodig is om een externe rechtshulpverlener in te schakelen bij de behandeling van het conflict. Behalve bij een gerechtelijke of administratieve procedure. In dit geval mag verzekerde beslissen wie voor verzekerde de opdracht uitvoert.
- DAS overlegt altijd eerst met verzekerde, voordat DAS de opdracht geeft aan een externe rechtshulpverlener.
- DAS geeft altijd namens verzekerde de opdracht aan een externe rechtshulpverlener. Verzekerde geeft hiervoor automatisch toestemming aan DAS. Deze toestemming kan verzekerde niet intrekken.
- Wil verzekerde tijdens de behandeling van het conflict veranderen van externe rechtshulpverlener? Dat hoeft DAS niet toe te staan. Ook hoeft DAS in hetzelfde conflict niet aan meer dan één externe rechtshulpverlener een opdracht te geven.
- Is er een externe rechtshulpverlener ingeschakeld? Dan blijft de rol van DAS beperkt tot het betalen van zijn kosten volgens de voorwaarden van deze verzekering. DAS heeft dan geen inhoudelijke bemoeienis meer met de behandeling van het geschil. Ook niet als het maximumbedrag dat aan externe kosten wordt vergoed, wordt overschreden. DAS is niet aansprakelijk voor eventuele fouten van deze externe rechtshulpverlener.
- Als vertegenwoordiging door een advocaat verplicht is bij een zaak voor een Nederlandse rechter, dan moet de advocaat in Nederland zijn ingeschreven of in Nederland een kantoor hebben. Bij een zaak voor een buitenlandse rechter moet de advocaat in dat land zijn ingeschreven.

52 Verplichtingen van de verzekerde

Een verzekerde die een beroep op de verzekering wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van de gebeurtenis aan bij DAS. Als dit verzoek meer dan een jaar na het ontstaan van de gebeurtenis wordt aangemeld, is DAS niet meer verplicht verhaalsbijstand te verlenen.

De verzekerde die een beroep op deze verzekering doet, verleent alle medewerking die gevraagd wordt door DAS. Dit houdt in ieder geval in dat hij:

- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
- zich desgevraagd partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van gemaakte kosten van bijstand op derden;
- alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.

De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voor zover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden mede verstaan de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten.

53 Het verhaalsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

De verhaalsbijstand wordt verleend in de landen waarvoor het door Reaal afgegeven Internationaal Motorrijtuigverzekersbewijs geldig is, mits de rechter in één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.

54 Belangenconflicten- en geschillenregeling

54.1 De belangen van de verzekeringnemer gaan vóór die van (mede) verzekerden, tenzij de verzekeringnemer uitdrukkelijk anders bepaalt. Bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis, verleent DAS alleen bijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen.

Als er een geschil is tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen zijn beide verzekerden bevoegd te verlangen dat hen bijstand wordt verleend door een advocaat of rechtens bevoegde deskundige naar eigen keuze.

54.2 Het kan zijn dat verzekerde en de deskundige medewerker van DAS van mening blijven verschillen over de regeling van het conflict dat verzekerde bij DAS gemeld heeft, namelijk:

- over de vraag of de zaak haalbaar is; of
- over de manier waarop de zaak juridisch-inhoudelijk verder moet worden behandeld.

Verzekerde kan dan gebruikmaken van de 'geschillenregeling'. Deze werkt als volgt:

- 1 Verzekerde verzoekt DAS schriftelijk om het meningsverschil voor te leggen aan een Nederlandse advocaat van zijn/haar keuze.
- 2 DAS verzoekt deze advocaat dan om zijn oordeel te geven. Hiervoor krijgt hij alle belangrijke documenten. Als verzekerde dit wil, kan verzekerde ook zelf zijn/haar standpunt toelichten.
- 3 Het oordeel van de Nederlandse advocaat is bindend voor DAS. De kosten van het oordeel zijn voor DAS. Deze tellen niet mee voor het maximumbedrag van kosten waarvoor verzekerde verzekerd is.
- 4 DAS gaat verder met het geven van de rechtsbijstand en volgt daarbij het oordeel van de advocaat.
- 5 DAS kan besluiten de behandeling over te dragen aan een externe rechtshulpverlener. Maar de opdracht wordt nooit verstrekt aan de Nederlandse advocaat die het oordeel heeft gegeven of aan een collega van hetzelfde kantoor.
- 6 Is verzekerde het oneens met het oordeel van de advocaat? Dan kan verzekerde de zaak zelf voortzetten. De kosten en het risico zijn dan voor verzekerde. Hoe en met wie verzekerde dit doet, bepaalt verzekerde zelf. Krijgt verzekerde vervolgens deels of helemaal gelijk in deze zaak? Dan betaalt DAS alsnog de kosten voor juridische hulp. Maar alleen als een externe rechtshulpverlener het conflict heeft behandeld. DAS betaalt alleen de noodzakelijke én redelijke kosten, zoals vermeld onder 'Externe kosten'.
- 7 Verzekerde kan geen gebruikmaken van deze geschillenregeling als verzekerde het oneens is met de manier waarop zijn/haar zaak wordt aangepakt door een externe rechtshulpverlener of een andere externe deskundige die DAS heeft ingeschakeld.

55 Overige bepalingen

Voor zover in deze Bijzondere voorwaarden Verhaalsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

56 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 56.1 de verzekeringnemer;
- 56.2 de gemachtigde bestuurder of passagier, uitsluitend voor wat betreft de dekking zoals omschreven in artikel 56.1 en 56.2;
- 56.3 de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voor zover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.

57 De verzekerde activiteit

Verzekerde heeft aanspraak op adviesdienst en op rechtsbijstand bij het uitoefenen van de hierna genoemde activiteiten:

- 57.1 de deelname aan het wegverkeer met het verzekerde motorrijtuig;
- 57.2 het voorhanden hebben, onderhouden en vervangen van het verzekerde motorrijtuig.

Onder motorrijtuig wordt mede begrepen de gekoppelde caravan of aanhanger.

De te verlenen adviesdienst houdt in: het eenmalig verlenen van een telefonisch juridisch advies aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch verstrekt.

In geval rechtsbijstand wordt verleend, moet sprake zijn van een op geld waardeerbaar belang.

58 De franchise en kosten voor rechtsbijstand

De verzekerde kan in contractuele geschillen alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van zijn verzoek ten minste € 110 bedraagt.

DAS vergoedt de volgende kosten voor rechtsbijstand:

Interne kosten

Verzekerde krijgt juridische hulp van deskundige medewerkers die in loondienst zijn van DAS. De kosten voor juridische hulp van deze medewerkers worden onbeperkt vergoed. Ook als de deskundige medewerkers van DAS verzekeringnemer bijstaan in een gerechtelijke of administratieve procedure.

Externe kosten

DAS betaalt ook andere kosten die volgens DAS nodig zijn voor de juridische hulp in het conflict van verzekerde. Deze kosten noemt DAS externe kosten. DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke externe kosten. En DAS betaalt nooit meer externe kosten dan het verzekerde maximumbedrag.

Voor externe kosten geldt verder het volgende:

- Kosten van deskundigen die niet bij DAS in loondienst zijn (externe deskundigen of externe rechtshulpverleners), betaalt DAS alleen als DAS de externe deskundige of externe rechtshulpverlener een opdracht geeft. Als verzekerde zelf een externe deskundige of externe rechtshulpverlener heeft ingeschakeld, betaalt DAS de kosten daarvan dus niet.
- Voor gerechtelijke of administratieve procedures waarvoor geen verplichte procesvertegenwoordiging geldt en waarvoor op verzoek van verzekerde door DAS een externe rechtshulpverlener is ingeschakeld, gelden maximale vergoedingen per procedure. DAS betaalt voor de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van deze externe rechtshulpverlener maximaal € 5.000. Dit bedrag is exclusief btw. Kan verzekerde de btw niet verrekenen? Dan betaalt DAS daarnaast ook nog de btw over dit bedrag.
- DAS betaalt de kosten van een externe deskundige die DAS namens verzekerde heeft ingeschakeld. Maar alleen als deze kosten echt nodig waren om de opdracht uit te voeren.
- DAS betaalt de kosten van getuigen in een rechtszaak. Maar alleen als de rechter deze kosten heeft toegewezen.
- DAS betaalt de proceskosten, waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat verzekerde deze moet betalen.
- DAS betaalt de reiskosten en verblijfkosten die verzekerde maakt omdat verzekerde bij een rechter in het buitenland moet komen.

Maar alleen als de advocaat het zeer wenselijk vindt dat verzekerde daar verschijnt. En ook alleen als verzekerde dit vooraf met DAS heeft overlegd.

- DAS betaalt de kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van een deurwaarder of beslaglegging.

Welke kosten betaalt DAS niet?

Zijn er kosten gemaakt die verzekerde van iemand anders kan terugkrijgen? Of van een andere verzekering? Dan schiet DAS deze kosten aan verzekerde voor. Als verzekerde deze kosten later van iemand anders of een andere verzekering terugkrijgt, moet verzekerde het bedrag dat DAS heeft voorgesloten, aan DAS terugbetalen. Dat geldt ook voor proceskosten die verzekerde volgens een definitief vonnis ontvangt en buitengerechtelijke (incasso)kosten die aan verzekerde worden betaald.

Wanneer moet verzekerde een eigen risico betalen aan DAS?

Verzekerde moet een eigen risico van € 500 betalen als verzekerde wil dat DAS een door verzekerde gekozen externe rechtshulpverlener inschakelt om namens hem/haar een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. Als verzekerde de procedure laat uitvoeren door een deskundige medewerker van DAS hoeft verzekerde dit bedrag niet te betalen. En dat hoeft verzekerde ook niet als het volgens wet- en regelgeving verplicht is om voor een gerechtelijke procedure een advocaat in te schakelen (verplichte procesvertegenwoordiging). DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die verzekerde heeft gekozen als DAS van verzekerde het eigen risico heeft ontvangen.

Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een rechtshulpverlener kiezen. In dat geval geldt geen maximum en hoeft verzekerde geen eigen risico te betalen.

59 Uitsluitingen

DAS verleent geen rechtsbijstand en geen adviesdienst:

- 59.1 in geschillen over de exploitatie van het verzekerde motorrijtuig (verhuur, vervoer, examens, les enzovoort);
- 59.2 in geschillen over de aanschaf van tweedehands motorrijtuigen, tenzij deze onder schriftelijke garantie zijn gekocht bij een officiële dealer;
- 59.3 bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad of daarvoor in de plaats komende regresacties.
- 59.4 bij schade die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend. Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoonbaar dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt betreft.

60 De verlening van de rechtsbijstand

Rechtsbijstand wordt verleend aan de verzekerde overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:

- 60.1 de rechtsbijstand wordt verleend door:
  - DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. Hiervoor en hierna genoemd DAS.
  - Het adres van DAS is:
    - Postbus 23 000
    - 1100 DM Amsterdam
    - Telefoon 020 - 651 75 17
    - Fax 020 - 691 47 37

60.2 Verzekerde krijgt de juridische hulp van een deskundige medewerker die in loondienst is van DAS. Deze medewerker overlegt met verzekerde over de manier waarop het conflict wordt behandeld. Ook wordt verzekerde geïnformeerd over de kans op een goed resultaat voor verzekerde en of dat wat verzekerde wenst ook haalbaar is. DAS overlegt uitsluitend met verzekerde over de behandeling van de zaak. Hiervan wordt alleen afgeweken als er met verzekerde andere afspraken zijn gemaakt.

Het inschakelen van externe deskundigen

Als DAS dit nodig vindt kan zij een deskundige inschakelen die niet bij haar in loondienst is, bijvoorbeeld een externe rechtshulpverlener of een externe deskundige. Deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener kan dan (een deel van) de (juridische) hulp verlenen. Alleen DAS mag deze externe deskundige of externe rechtshulpverlener namens verzekerde inschakelen. Dat mag verzekerde dus niet zelf doen.

Wanneer mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen?

Verzekerde mag zelf een externe rechtshulpverlener kiezen aan wie DAS de opdracht moet geven, als het nodig is om namens verzekerde een gerechtelijke of administratieve procedure te voeren. In veel gevallen kan de deskundige medewerker in dienst van DAS die procedure voor verzekerde voeren. Maar als verzekerde dat wil, mag verzekerde ook een rechtshulpverlener kiezen die niet bij DAS in dienst is. Dit noemen wij een externe rechtshulpverlener. Ook als de partij waarmee verzekerde een conflict heeft, rechtsbijstand krijgt van DAS, mag verzekerde zelf een externe rechtshulpverlener kiezen. De externe rechtshulpverlener die verzekerde kiest moet wel gevestigd zijn in het land waar de zaak plaatsvindt.

Als er een externe rechtshulpverlener wordt ingeschakeld, dan gelden de volgende regels:

- DAS beslist of het nodig is om een externe rechtshulpverlener in te schakelen bij de behandeling van het conflict. Behalve bij een gerechtelijke of administratieve procedure. In dit geval mag verzekerde beslissen wie voor verzekerde de opdracht uitvoert.
- DAS overlegt altijd eerst met verzekerde, voordat DAS de opdracht geeft aan een externe rechtshulpverlener.
- DAS geeft altijd namens verzekerde de opdracht aan een externe rechtshulpverlener. Verzekerde geeft hiervoor automatisch toestemming aan DAS. Deze toestemming kan verzekerde niet intrekken.
- Wil verzekerde tijdens de behandeling van het conflict veranderen van externe rechtshulpverlener? Dat hoeft DAS niet toe te staan. Ook hoeft DAS in hetzelfde conflict niet aan meer dan één externe rechtshulpverlener een opdracht te geven.
- Is er een externe rechtshulpverlener ingeschakeld? Dan blijft de rol van DAS beperkt tot het betalen van zijn kosten volgens de voorwaarden van deze verzekering. DAS heeft dan geen inhoudelijke bemoeienis meer met de behandeling van het geschil. Ook niet als het maximumbedrag dat aan externe kosten wordt vergoed, wordt overschreden. DAS is niet aansprakelijk voor eventuele fouten van deze externe rechtshulpverlener.
- Als vertegenwoordiging door een advocaat verplicht is bij een zaak voor een Nederlandse rechter, dan moet de advocaat in Nederland zijn ingeschreven of in Nederland een kantoor hebben. Bij een zaak voor een buitenlandse rechter moet de advocaat in dat land zijn ingeschreven.

61 Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijk recht

61.1 In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is:

- het verhalen van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
- strafzaken;
- geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomst.

61.2 In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

62 Onvermogen

DAS vergoedt aan de verzekerde de schade aan het verzekerde motorrijtuig ten gevolge van de onrechtmatige daad van een ander, voor zover de schade een eigen risico van € 125 te boven gaat tot ten hoogste € 1.250. Dit als de verhaalsactie strandt door onvermogen van de wederpartij, tenzij de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.

63 Waarborgsom

63.1 DAS schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 25.000, als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak, de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating, de teruggave van zijn rijbewijs of de opheffing van een beslag, gelegd op het verzekerde motorrijtuig.

63.2 Door het aanvaarden van het voorschot, machtigt de verzekerde DAS onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijld restitutie aan DAS.

63.3 De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt.

64 Verplichtingen van de verzekerde

64.1 De verzekerde die een verzoek om rechtsbijstand wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van het geschil aan bij DAS.

64.2 Als twijfelachtig is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde de aanwezigheid van een geschil aantonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitend geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt DAS de kosten van het rapport.

64.3 De verzekerde die om rechtsbijstand verzoekt, verleent alle medewerking aan DAS of aan de ingeschakelde externe deskundigen. Dit houdt in ieder geval in dat hij:

- alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
- op verzoek van DAS de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maakt;
- DAS machtigt de stukken die een externe deskundige over zijn verzoek ter beschikking heeft in te zien;
- zich desgevraagd civiele partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
- verplicht is om alle medewerking te verlenen en/of om zijn rechten aan DAS over te dragen om de gemaakte of nog te maken kosten op derden te verhalen;
- alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.

64.4 De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voorzover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden onder andere verstaan de door de verzekerde ontvangen buitengerechtigde kosten, de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten en de voor de verzekerde verrekenbare BTW.

65 Belangenconflicten

Er is sprake van een belangenconflict als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door DAS. In dat geval geldt het volgende:

65.1 bij een geschil tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekeringnemer;

65.2 bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen;

65.3 bij een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand door een advocaat naar eigen keuze.

66 Geschillenregeling

HHet kan zijn dat verzekerde en de deskundige medewerker van DAS van mening blijven verschillen over de regeling van het conflict dat verzekerde bij DAS gemeld heeft, namelijk:

- over de vraag of de zaak haalbaar is; of
- over de manier waarop de zaak juridisch-inhoudelijk verder moet worden behandeld.

Verzekerde kan dan gebruikmaken van de 'geschillenregeling'. Deze werkt als volgt:

- 1 Verzekerde verzoekt DAS schriftelijk om het meningsverschil voor te leggen aan een Nederlandse advocaat van zijn/haar keuze.
- 2 DAS verzoekt deze advocaat dan om zijn oordeel te geven. Hiervoor krijgt hij alle belangrijke documenten. Als verzekerde dit wil, kan verzekerde ook zelf zijn/haar standpunt toelichten.
- 3 Het oordeel van de Nederlandse advocaat is bindend voor DAS. De kosten van het oordeel zijn voor DAS. Deze tellen niet mee voor het maximumbedrag van kosten waarvoor verzekerde verzekerd is.
- 4 DAS gaat verder met het geven van de rechtsbijstand en volgt daarbij het oordeel van de advocaat.
- 5 DAS kan besluiten de behandeling over te dragen aan een externe rechtshulpverlener. Maar de opdracht wordt nooit verstrekt aan de Nederlandse advocaat die het oordeel heeft gegeven of aan een collega van hetzelfde kantoor.
- 6 Is verzekerde het oneens met het oordeel van de advocaat? Dan kan verzekerde de zaak zelf voortzetten. De kosten en het risico zijn dan voor verzekerde. Hoe en met wie verzekerde dit doet, bepaalt verzekerde zelf. Krijgt verzekerde vervolgens deels of helemaal gelijk in deze zaak? Dan betaalt DAS alsnog de kosten voor juridische hulp. Maar alleen als een externe rechtshulpverlener het conflict heeft behandeld. DAS betaalt alleen de noodzakelijke én redelijke kosten, zoals vermeld onder 'Externe kosten'.
- 7 Verzekerde kan geen gebruikmaken van deze geschillenregeling als verzekerde het oneens is met de manier waarop zijn/haar zaak wordt aangepakt door een externe rechtshulpverlener of een andere externe deskundige die DAS heeft ingeschakeld.

67 Klachtenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de uitvoering van de rechtsbijstanddekking door DAS kunnen worden voorgelegd aan de directie van DAS. Wanneer het oordeel van DAS voor de verzekerde niet bevredigend is, kan hij alsnog de in artikel 13 van de Algemene bepalingen beschreven klachtenprocedure volgen.

68 Overige bepalingen

Voorzover in deze Bijzondere voorwaarden van Rechtsbijstanddekking niet anders wordt bepaald, gelden de Algemene voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar op het polisblad wordt verwezen.

69 Omvang van de dekking

Deze verzekering dekt verlies van en de kosten van herstel van schade aan de aanhangwagens door:

- 69.1 brand, zelfontbranding, blikseminslag, kortsluiting en explosie;
- 69.2 diefstal, inbraak, verduistering of joyriding, waaronder begrepen schade die door de plegger van het misdrijf aan de aanhangwagens is toegebracht en schade ontstaan door poging tot diefstal, inbraak, verduistering of joyriding;
- 69.3 botsen, omslaan van de weg en/of te water geraken en enig ander van buiten komend onheil;
- 69.4 botsing met loslopende dieren of vogels, uitsluitend voor zover de schade rechtstreeks door die botsing zelf is toegebracht;
- 69.5 overstroming, vloedgolf, aardbeving, vulkanische uitbarsting, lawine, vallend gesteente, aardverschuiving of soortgelijke natuurrampen. Onder overstroming wordt in dit verband verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de verzekeringsovereenkomst gedekte gebeurtenis;
- 69.6 **Storm**
uitsluitend gedekt is schade door ten gevolge van de storm vallende of rondvliegende voorwerpen, alsmede het ten gevolge van de storm opgenomen worden of omwaaien van de geparkeerde aanhangwagens.
Onder storm wordt verstaan wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7);
- 69.7 **Hagel**
onder hagel wordt verstaan neerslag uit de dampkring in de vorm van ijskorrels;
- 69.8 **Relletjes**
relletjes zijn volksoplopen tegen welke door het openbaar gezag wordt opgetreden (dus geen baldadigheid of vandalisme);
- 69.9 het buiten een vliegveld in aanraking komen met een luchtvaartuig of delen daarvan of voorwerpen welke uit een luchtvaartuig vallen;
- 69.10 een van buiten komend onheil gedurende de tijd, dat de aanhangwagens voor transport met een vervoermiddel aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van schade, ontstaan tijdens takelen, slepen en van schade, bestaande uit schrammen, krassen of lakschade;
- 69.11 bijdrage in averij grosse.

70 Eigen risico

In geval van schade aan of verlies van de aanhangwagen zal per gebeurtenis een bedrag gelijk aan het op het polisblad genoemde eigen risico in mindering worden gebracht.

71 Vaststelling van de schadevergoeding

- 71.1 Reaal zal in geval van beschadiging van de aanhangwagens uitsluitend de reparatiekosten vergoeden. De vergoeding bedraagt nooit meer dan een bedrag gelijk aan de waarde van de aanhangwagens onmiddellijk voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de waarde der restanten.
- 71.2 Indien de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van de aanhangwagens op het moment onmiddellijk vóór de schade onder aftrek van de waarde van de restanten, is er net als bij diefstal sprake van totaal verlies.
- 71.3 Bij verlies van de aanhangwagens vergoedt Reaal de waarde onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade.
- 71.4 Recht op schadevergoeding in geval van verlies door diefstal, joyriding met en verduistering van de aanhangwagens bestaat, indien de aanhangwagens niet binnen 30 dagen na aangifte bij de politie, kan worden terugverkregen.

72 Uitsluitingen

De uitsluitingen genoemd in artikel 11 van de algemene voorwaarden zijn hier ook van toepassing. Verder is van deze verzekering uitgesloten schade:

- 72.1 aan het dekzeil of de huid voor zover de aanhangwagens niet ook door een gedekt evenement is beschadigd of verloren gegaan;
- 72.2 door slijtage of waardevermindering;
- 72.3 door bevriezing of andere geleidelijk inwerkende atmosferische invloeden tenzij als gevolg van één der in artikel 30 genoemde gebeurtenissen;
- 72.4 door diefstal, joyriding of verduistering, wanneer het evenement is ontstaan, mogelijk geworden of begunstigd door ernstige nalatigheid van de verzekerde. Van ernstige nalatigheid is onder meer sprake indien de aanhangwagen ten tijde van diefstal was gestald buiten een gebouw en de aanhangwagens niet was beveiligd door middel van een SCM goedgekeurd koppelingsslot. Bij diefstal uit een gebouw dienen sporen van braak aan het gebouw aantoonbaar te zijn;
- 72.5 terwijl de aanhangwagens was verhuurd of werd gebruikt voor andere doeleinden dan bij het aangaan van de verzekering is opgegeven of door de wet is toegestaan;
- 72.6 die is veroorzaakt terwijl de bestuurder alcohol heeft genuttigd en het alcoholgehalte van zijn bloed meer bedraagt dan 0,5 milligram per milliliter bloed dan wel het alcoholgehalte van zijn adem meer bedraagt dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of terwijl de bestuurder onder invloed verkeert van enig bedwelmend of opwekkend middel. Ook wanneer de bestuurder geweigerd heeft zijn medewerking te verlenen aan een ademanalyse, een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het in artikel 8 van de Wegenverkeerswet bedoelde gehalte of gebruik, wordt geen schadevergoeding verleend.
Reaal zal geen beroep doen op deze uitsluiting indien de verzekeringnemer aantoont dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten zijn voorkennis en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt betreft.